

vem har tiden?

du mörkerljus	7
lera du kära vän	13
gruppen som sådan är	21
frusna ögonblick av dans	25
tittandet	27
i mötet med andra skapas vi	29
de sammansatta	39
konversationens början	45

tina hultsborn
masterarbete i keramik Konst
professor: mia e göransson
högskolan för design och konsthantverk 2017

En material- och formundersökning i sinnesstämningen kring förgänglighet och tid. Sinnesstämningen som glittrar med dess dubbelhet av ljus och mörker. Motpoler uppskattas, i motpoler skapas gränsland. I gränsland kan något nytt födas, något oförsägbart och obestämt. En balans mellan bekant och främmande. Här önskar jag befinna mig.

Organiska abstrakta skulpturer med en udd av igenkänning. Fragment av minnen och av objekt som varit. Delikata, skrämmande förförsiska och ibland lekfulla. Gjorda i lera.

du mörkerljus

En dikt har varit vid min sida, meningar som jag kan utantill. Meningar som betyder så mycket mer än orden. En symbol för saknad, styrka och minnen. För människor som är och människor som varit. En dikt som jag minns så väl första gången jag hörde. Sittandes i ett klassrum i tidiga tonår lästes den sakta av min fröken. En insikt kring tidens närvaro och livets förgänglighet infann sig.

Dikten är skriven av Pär Lagerkvist och finns i hans sista diktsamling *Aftonland* (1953).

Lagerkvist ramar in den känslan kring tiden som intresserar. Ett välkommande av det vackra i sorgen, en balans mellan det fysiska och intet. Om livets kretslopp och att få ro i ovissheten.

Jag läser också Ann Jäderlund, dikter från hennes diktsamling *I en cylinder i vattnet av vattengråt* (2006). Meningar och ord skrivna av henne har fastnat likt mantran i mitt inre.

*“En gång skall du vara en av dem
som levat för längesen.
Jorden skall minnas dig
så som den minns gräset och skogarna,
det multnade lövet.
Så som myllan minns
och så som bergen minns vindarna.
Din frid skall vara oändlig så som havet.”¹*

I min process skrivs också egna dikter, en specifikt, likt en
parafra på Lagerkvists.

mytomspunna tid.
porlande som fors, glittrande stjärna.
skrämmande glitter i dans.
ro i ovissheten, i det som är och det som aldrig fick bli.
minnen där överkligheten råder,
där hon är så långt ifrån det hon en gång var.
en gång skall du vara en av dem som levat för längesen.

ett kärt minne är det som finns kvar.
men nej!
hon finns inne i mig.
jag ser hennes händer,
händer som en gång smekte min kind.
händer som nu är mina av tiden.

gonatt min skatt.
vakna sakta och upplev nuet,
samla då inte på minnen.
strö dem som frön i jorden.
jorden skall minnas dig
så som den minns gräset och skogarna.

förgänglighet.
du kära vän,
du kära ovän som ger mig oro.
din frid skall vara oändlig så som havet.

lera du kära vän

Materialet som sitt är en av mina största drivkrafter och inspirationer. Glädjen att lära och undersöka.

Att tänja, förstärka och förstöra lerans egenskaper. Att hamna i ett gränslandsland där materialkännedom skapar något nytt.

Från min materialfascination tillsammans med sinnestämningen kring tiden har jag skapat objekt. Former som påverkats av tiden på olika vis. Genom tyngd, förfall och söndervittring.

Gravitationens påverkan. Tyngdpunkter som kan skapa en millisekundhändelse. Ett fruset ögonblick. Trots tyngdlagen, leka med balansen och att ge objekt en oväntad ologisk riktning. En undersökning kring formers inneburna styrka och rörelse.

Sitta, hänga, ligga, stå. En stila rörelse av oro.

Förfall och söndervittring, där linjer och konturer förenas med luften. Med utandningen. Skört och osäkert.

Leror blandas tillsammans: porslin, stengods och legods. Valda på grund av deras styrkor och svagheter. Beroende på deras olika karaktärer och energier.

Porslinet för sin klarhet och lenhet. På grund av dess
möjlighet till tunnhet i skärven som skapar en transparens
och delikathet som den är ensam om i sitt slag.

Likt kär kind, rosig efter snöbollskrig.

Lergodset för mångfalden av färg och för spektrumet
mellan blankhet och matthet. För egenskapen till spontan
rörelse under bränning. En slump som kan gå mot
obehag.

Likt djupet av en tjärn, förförande varmt.

Tillsammans med lerorna blandas råämnen och diverse brännbara material. Det sistnämnda utför en sorti ugnen som ger objekten en känsla av söndervittring.

Sortin skapar strukturer och brutna linjer. Ett upplösande som ger konturen möjlighet att möta linjer utanför dess egna. Möta mellanrumsformer, formerna i det tomma intet, formerna som aldrig fick bli.

”jag vill försvinna från
denna jord som senapskornen
nere i åkern i handen
i garderoben där man
inte kan andas.”²

gruppen som sådan är

Innehåller olika objekt, likt geometriska former i en organisk tappning. Cylindrar, kuber, romber och kokonger som kan associeras samman med kroppen och naturen.

I hela, öppna och brutna linjer möter de varandra i ett spektrum av färger. Likt vinden som färdas över rågen, på gårdet där rådjuret löper. I samlandet av skatter, som omhändertags av henne som ser. Guldklimpar för saksamlaren, utan värde för någon annan.

Objekten är relativt små och passar handen. Passar mina händer. Den taktiliten i processen är betydelsefull. Det är också viktigt att små objekt skall få utrymme, för i det lilla kan storheter ske.

I gruppen finns även objekt likt fragment, kvarlevor från det som varit.

En möjlig igenkänning och koppling till en människohands närvaro. Exempelvis knutar som mist sitt innehåll, dock inte sin styrka. Broar i mångfallden, i mötena.

I kontrast till dessa har blad med heldragen kontur skapats i ren lera. Sjöar i mångfallden, i landskapet. Likt vattnets egenskap att reflektera omgivningen, en viloplats åt ögat. Även en fin hjälp i byggandet av de *sammansatta kompositioner* som nämns på sidan 35.

frusna ögonblick av dans

I porlandet, i mina händers danser i porslinshinken, i rörelsen och i tyngden i skapandet av objekten känner jag en närhet och inspiration från Loie Fuller (1862-1928).

En amerikansk dansös som var delaktig i Art Nouveau rörelsen. Hennes dans är ett med hennes klänningstyg, hon skapar fantastiska formkreationer från graciösa rörelsemönster. Stillbilder av hennes danser ger en känsla av form och kraft. Filmen *Dansaren* (2017), baserad på hennes liv, gav mig en inblick att förstå att hennes egna rörelser är intensiva och våldsamma, dansens resultat dess motsats. Från burdusket kan elegans skapas.

Motpoler som fascinerar, gränsen mellan det sköna och det groteska är tunn. Gränsen mellan hat och kärlek likaså.

tittandet

Det finns ett tittande och observerande av processer och konstnärer.

Neil Brownsword, i kompositionens kraft och materialets bakgrund.

Gitte Jungersen i experimentlust och för kontrasters påverkan.

Eva Hesse för skaparlust och fragilhet.

i mötet med andra skapas vi

De brända objekten placeras samman, för att ta hand om dem, för att de skall ta hand om varandra. De skall få komma till sin rätt.

I kompositioner, i stilleben placeras de nära och långt ifrån varandra. I detta möte får de ett sammanhang, i mötet skapas de. Här börjar deras talan, kommunikationen mellan dem, men även med betraktaren.

Bredvid, på, under och över.

Ensamhet och grupptillhörighet. Objekten placeras i grupp och som solister. Tittatandet är i fokus tillsammans med händernas spontana plockande. Likt när jag satt på vardagsrumsgolvet och sorterade mina leksaker som liten.

I rader, i kaos.

Objektens likheter, olikheter och detaljer framhävs på olika vis. Mellanrumsformer skapas och blir en del av kompositionerna. Dynamik och spänning mellan olikheter och lugn i likheter. Grupper i dans och i ro.

En enfärgad komposition, i exempelvis enbart i vitt som porslinet, synliggör och förstärker objekts detaljer och former. En koncentration kring formens egenvärde. I detaljrik enkelhet ligger fokus. Kompositionens ram och spelregler klargörs och skapar möjligtvis en mer tillgänglig ingång för seendet. Kontrasten mellan mellanrumsformer och de fysiska formerna blir tydligare, på detta vis blir formerna i det tomma intet mer aktiva i helheten.

Jämfört en nyansskiftande komposition, av objekt i olika färg blir fokus ett annat. En uppmärksamhet på variationer istället för likheter. Olikheter i färg, storlek och struktur, olika delar som skall sammanföras av en annan röd tråd. En röd tråd i exempelvis kontrasten mellan ljus och mörker, nivåskillnader eller kring en specifik rörelseriktning. De två sistnämnda kan givetvis undersökas i en enfärgad grupp, men blir då fokus detsamma?

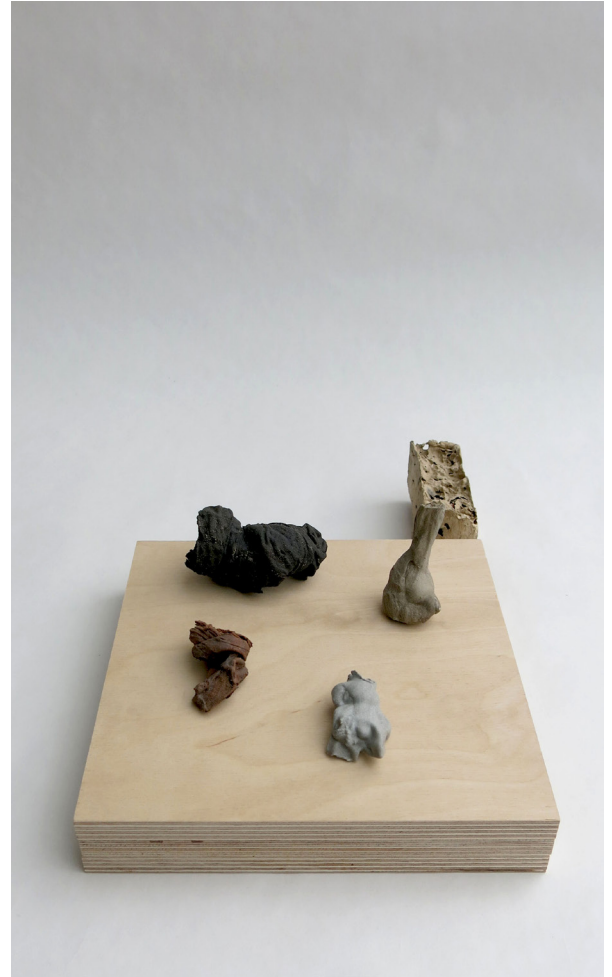
Likt en komponent i kompositionerna finns en plexiglaslåda. Lådan hjälper mig att se. En inramning, som ett fotografi hjälper den mig att se bilden tydligare. Utanför och innanför lådan, den tydliga men osynliga lådan. Att inkludera och stänga ute.

Inuti lådan blir känslan av objekten en omhändertagen samling. De är inte längre för handen och en exklusivitet uppstår. Det sistnämnda, den delikata känslan uppskattas men ordet samling passar inte om den refereras till ett museum, likt ett faktabaserat kartotek. Min samling har en helt annan betydelse och sinnesstämning.

Jag vill undersöka plexiglaslådans betydelse i utställnings-sammanhanget.

Från en önskan att arbeta kring balans och tyngdpunkter även i kompositionerna, likt den processen i skapandet av de fysiska enskilda objekten. Har jag undersökt olika nivåskillnader med hjälp av tråklosar men även genom att placera objekt ovanpå och under varandra.

Detta från en glädje kring ett lekfullt byggande och en nyfikenhet kring komposition i ett samlat objekt, likt byggklossar. Jag kallar dessa kompositioner för *sammansatta kompositioner*.

de sammansatta

I de sammansatta kompositionerna finns en klarhet om de enskilda objektens syfte, ett handgripligt syfte som kan pekas ut. Deras inramning är byggandet och just syftet dess röda tråd. Association till funktion som varit eller kommer att bli. En lekfull improvisation av spontanitet i detaljrikedom.

Ett sammanförande mellan de sammansatta och de fria kompositionerna, låta dem mötas och icke mötas. I samtal och i tystnad konversera sin historia.

“Vidga ögonen till
ett hål i den
tom-
ma
luften.”³

konversationens början

vem har tiden? placeras i kompositioner på en yta två gånger tre meter, en meter hög. En stor yta i mdf, som leker med luften och som skapar riktningar. Mdf-färgen möter skulptureernas färgspektrum, lugnt och förstärkande.

Valet av yta, för att skulpturerna skall lyftas fram och få ta plats, jag vill behandla de som stora. En önskan om maffighet och kraft.

På yta skapas verket, verket som jag döpt till *tidtyngd*.

“I cylindern i
vattenbilden
som
klar-
bubblor i sitt skinn
nu är
jag
det ljusaste
som
finns.”⁴

tack

lisa för ditt stöd och din assisterande hand och tankar.

tack

mamma och pappa som fortfarande hjälper mig att klippa linjerna raka.

¹Lagerqvist, Pär. 1953. *Aftonland*.

²Jäderlund, Ann. 2006. *I en cylinder i vattnet av vattengråt*.
Uddevalla: Albert Bonniers förlag. s68

³Jäderlund, Ann. 2006. *I en cylinder i vattnet av vattengråt*.
Uddevalla: Albert Bonniers förlag. s92

⁴Jäderlund, Ann. 2006. *I en cylinder i vattnet av vattengråt*.
Uddevalla: Albert Bonniers förlag. s82